

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมในการจัดการขยะของข้าราชการที่พักอาศัยในอาคาร
สวัสดิการกองบัญชาการกองทัพไทย

โดย: พันเอก จีรวัดน์ พูลทรัพย์

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย : นาวาอากาศเอก

(ศิพัฒน์ นามวัฒน์)

กรกฎาคม ๒๕๖๖

ปัจจุบันปัญหาขยะมูลฝอยเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดผลเสียมากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ รวมถึงส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชน ดังนั้นปัญหาขยะมูลฝอยจึงเป็นปัญหาที่ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันแก้ไข ทางภาครัฐจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการในการจัดการขยะมูลฝอย

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมในการจัดการขยะของข้าราชการที่พักอาศัยในอาคารสวัสดิการกองบัญชาการกองทัพไทย โดยศึกษาจากเอกสาร การลงพื้นที่สำรวจ รวมถึงการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบ่งกลุ่มสัมภาษณ์ออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอย ผู้บังคับบัญชา และหัวหน้าอาคารผู้เป็นตัวแทนกำลังพลและครอบครัวของข้าราชการที่พักอาศัยในอาคารสวัสดิการกองบัญชาการกองทัพไทย

ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบของขยะมูลฝอยส่วนมากที่พบคือเศษอาหาร พลาสติก และกระดาษ ตามลำดับ ดังนั้นการจัดการขยะมูลฝอยจึงควรเน้นไปที่การทำปฏิกายักษ์เพื่อกำจัดเศษอาหารและนำขยะรีไซเคิลอย่างพลาสติกและกระดาษมาใช้ประโยชน์โดยการแปรรูปหรือนำไปขายเพื่อนำเป็นทุนต่อไป ในส่วนของความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของกำลังพลและครอบครัว พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับการกำจัดอย่างดีพอ มีเพียงกำลังพลบางส่วนที่มีพฤติกรรมลดและคัดแยกขยะ ในส่วนของปัญหาและระบบการจัดการขยะมูลฝอยของกองบัญชาการกองทัพไทย พบว่าเจ้าหน้าที่จากองค์กรปกครองท้องถิ่นจะมารับขยะมูลฝอยนำไปกำจัดต่อไป ส่วนปัญหาที่พบคือปัญหาหลักคือแหล่งพักขยะไม่มีการแยกประเภทภาชนะรองรับขยะแต่ละประเภทแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมในการจัดการขยะของข้าราชการที่พักอาศัยในอาคารสวัสดิการ

กองบัญชาการกองทัพไทย จึงมีแนวทางคือ จัดอบรมให้ความรู้ให้กำลังพลและครอบครัวเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย เช่น อบรมการทำปุ๋ยหมัก จัดกิจกรรมส่งเสริมการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย กิจกรรมส่งเสริมการแปรรูปขยะมูลฝอย จัดโครงการธนาคารขยะเพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะ ปรับปรุงแหล่งพักขยะโดยจัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแต่ละประเภท นำขยะมูลฝอยประเภทอินทรีย์มาทำปุ๋ยหมัก นำขยะรีไซเคิลไปขายเพื่อเป็นทุนในการจัดการขยะมูลฝอยต่อไป

ABSTRACT

Title : Guidelines for the Development of Waste Management Behaviors of Government Officials Residing in the Royal Thai Armed Forces Headquarters Welfare Building

By : Colonel Jeerawat Pulsap

Research Advisor : Group Captain

(Sipat Namwat)

July 2023

Nowadays disposing of waste can cause serious problems and has huge impacts in many ways both in environment, economics and ways of life. Waste problem, therefore, needs collaboration from various sectors to solve the problem. For example, the government launch a waste management action plan called “Clean Province” under the country’s waste management model scheme to give a guideline and direction for all sectors to manage their waste.

This research aimed to study waste management to provide Guidelines for the Development of Waste Management Behaviors of Government Officials Residing in the Royal Thai Armed Forces Headquarters Welfare Building. The information resources for this research were from document, field study, and in-depth interview with waste management expert, commissioner, and representatives of personnel from the Royal Thai Armed Forces Headquarters

The result showed that most of the wastes are those of food waste, plastic and paper respectively, so Royal Thai Armed Forces Headquarters should focus on waste composting to get rid of food scraps. Moreover, plastic and paper should be transformed or sold. For knowledge, view, and behavior of Royal Thai Armed Forces Headquarters’ personnel regarding waste management, it was found that Royal Thai Armed Forces Headquarters’ personnel has considerable knowledge in waste management. Some of

them reduce and sort their waste in household before disposal. For system and problem of waste management of Royal Thai Armed Forces Headquarters, staff from local organization comes to collect garbage and get rid of them in other areas. The major problem is that there are no separate garbage bins for different types of wastes in common area. Therefore, the Royal Thai Armed Forces Headquarters should provide waste management training to its personnel for example food waste compost training. It should also provide activities that encourage the waste sorting and minimization activities or recycling the waste. Some project such as waste bank should also be launched to encourage waste sorting. The Royal Thai Armed Forces Headquarters also should provide separate garbage bins for different kinds of waste, compost waste food, and sell recycle waste for the waste management capital of Royal Thai Armed Forces Headquarters.